

Scenariusz **zajęć rozwijających z przyrody poziom I – III grupa 1**

Temat zajęć: Poznaje przyrodę wszystkimi zmysłami.

Prowadząca zajęcia – Hanna Kordulska

Cel ogólny: uczeń zna zmysły człowieka i odpowiadające im narządy służące do poznawania otaczającego środowiska.

Cele szczegółowe:

1. Uczeń wymienia narządy zmysłów człowieka.
2. Uczeń potrafi dopasować zmysły do poszczególnych narządów.
3. Uczeń bada i określa cechy przedmiotów codziennego użytku.
4. Uczeń ocenia udział poszczególnych narządów w odbieraniu informacji z otoczenia.

Formy pracy: indywidualna, grupowa.

Metody pracy: pogadanka, rozmowa kierowana, pokaz, ćwiczenia praktyczne, gry dydaktyczne

Pomoce dydaktyczne: przedmioty do ćwiczeń (wata, jabłko, cukierek, flakonik perfum), kartoniki z nazwami zmysłów i narządów zmysłów, szalik, słoiczek z gorącą wodą, zaostriżony ołówek, słoiki z: czystą wodą, octem, perfumy, pojemnik z kawą i cynamonem, dzwonki, plastry cytryny, czekolada, słone paluszki, mocna niesłodka herbata, magnesy, mandarynki.

Przebieg zajęć:

1. Zapoznanie z tematyką zajęć. Każdy uczeń otrzymuje jeden przedmiot, podaje jego nazwę oraz jego cechy charakterystyczne: kształt, zapach, kolor, z czego jest wykonany itp. Podczas wypowiedzania się na temat przedmiotu nauczyciel zwraca uwagę na słowa: widzę, czuję, dotykam. Krótka pogadanka na temat tego jak rozpoznajemy cechy przedmiotów, co wykorzystujemy określając cechy przedmiotów. Nauczyciel uświadamia uczniom, że otaczający świat przyrody poznajemy za pomocą zmysłów.
2. Zapoznanie uczniów z funkcją jaką spełniają zmysły – zmysł to zdolność do odbioru informacji i wrażeń ze środowiska zewnętrznego. Nauczyciel wymienia zmysły człowieka (wzrok, słuch, dotyk, smak, węch) i umieszcza ich nazwy na tablicy.
3. Wyjaśnienie, że do odbioru informacji z otoczenia człowiekowi służą narządy zmysłów, które odbierają wrażenia z zewnątrz i w postaci impulsów nerwowych przekazują je do mózgu. Nauczyciel umieszcza na tablicy kartoniki z nazwami narządów zmysłów obok nazw odpowiednich zmysłów.
4. W celu zobrazowania uczniom funkcjonowania narządów zmysłów, nauczyciel proponuje uczniom ćwiczenia praktyczne. Podczas ćwiczeń nauczyciel czuwa nad uczniami, zadaje pytania pomocnicze ułatwiające formułowanie wniosków.
 - a) Badanie zmysłu dotyku. Ćwiczenie polega na badaniu reakcji skóry na bodźce ciepła,

dotyku oraz bólu. Do ręki chętnego ucznia nauczyciel przykłada kolejno naczynie z ciepłą wodą, mocno zaostrozony ołówek. Uczeń odpowiada na pytanie nauczyciela – Co odczuwa? Uczniowie wyciągają wniosek, że skóra jest narządem zmysłu dotyku, ponieważ odbierają bodźce czuciowe.

b) Badanie zmysłu węchu. Uczniowie rozpoznają produkty tylko na podstawie ich zapachu. Uczeń z zasłoniętymi oczami rozpoznaje następujące zapachy: czysta woda, perfumy, kawa, ocet i cynamon, stwierdzając jednocześnie, że woda jest bez zapachu. Uczniowie formułują wniosek, że nos jest narządem zmysłu węchu, ponieważ odbiera różne wrażenia zapachowe.

c) Badanie zmysłu słuchu. Zadanie polega na określeniu słyszalności dźwięków o jednolitym natężeniu (uderzenia w dzwonki) w zależności od odległości od ich źródła (odległość – pół metra, 1 metr, 2 metry, 3 metry, poza salą). Uczniowie formułują wniosek, że ucho jest narządem zmysłu słuchu oraz, że im dalej od źródła dźwięku tym słyszalność jest mniejsza.

d) Badanie zmysłu wzroku. Ćwiczenie polega na określeniu wielkości, kształtu, koloru zaprezentowanych przez nauczyciela przedmiotów. Uczniowie formułują wniosek, że oko jest narządem zmysłu wzroku, ponieważ odbiera wrażenia wzrokowe.

e) Badanie zmysłu smaku. Przed rozpoczęciem ćwiczenia nauczyciel prosi aby każdy z uczniów przy pomocy lusterka obejrzał swój język, zwłaszcza jego górną powierzchnię. Nauczyciel wyjaśnia, że nierównomierne zgrubienia to brodawki, które zawierają setki kubków smakowych wrażliwych na różne smaki: słony, słodki, kwaśny, gorzki. Ćwiczenie polega na degustacji czterech produktów (plastry cytryny, kostka czekolady, słony paluszek, mocna niesłodzona herbata). Uczniowie formułują wniosek, że język jest narządem zmysłu smaku, ponieważ odbiera różne wrażenia smakowe.

Podsumowanie zajęć - gry dydaktyczne z wykorzystaniem multibooka MAC.